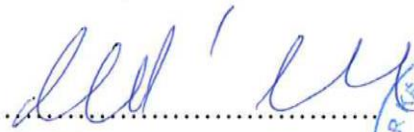

MAGYAR KÉPZŐMŰVÉSZETI EGYETEM

1871

MŰVÉSZETI ANATÓMIA, RAJZ- ÉS GEOMETRIA TANSZÉK ÜGYRENDJE

.....

Erős István

rektor

Elfogadva a Szenátus 23/2022.(III.16.) számú határozata alapján.

2022. március 16.

Általános rendelkezések

A nemzeti felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. törvény, valamint a Magyar Képzőművészeti Egyetem (a továbbiakban: Egyetem) Szervezeti és Működési Rendjének (a továbbiakban: SzMR) 15. § (11) bekezdése alapján a Művészeti Anatómia, Rajz és Geometria Tanszék (a továbbiakban: Tanszék) az alábbiak szerint határozza meg ügyrendjét.

Az ügyrend hatálya kiterjed az Tanszék valamennyi közalkalmazottjára, valamint a Tanszék munkájában közreműködő egyéb személyekre jogállásuktól függetlenül.

A Tanszék küldetése és céljai

A Magyar Képzőművészeti Egyetemen a Művészeti anatómia, Szabadkézi rajz illetve az Ábrázoló geometria oktatása nagy hagyományokkal rendelkezik. Már a múlt század végén Székely Bertalan korszerű módszertant vezetett be az ember (Festészeti bonctan) és az állat anatómiai oktatásában azzal, hogy nem statikusan, hanem mozgásban vizsgálta meg elsősorban az emberi testet és a lovat. Ezen módszertani újításokat folytatta később Barcsay Jenő munkássága is, és a tanszék jelen működése szintén ezen hagyomány életben tartója. A rajzolás a megismerést szolgálja, a rajztudás pedig fontos eszköze a képalkotásnak és a képek megértésének. a tanszék feladata a tanszéken folyó oktatói és kutatói munka folyamatos újraértelmezése, így a Tanszék az analóg és digitális formaképzési kérdéseket egyazon oktatási mezőben vizsgálja. Számítalan olyan dolog létezik, amelyet csak képek segítségével értelmezhetünk, vagy csak képek segítségével fogalmazhatóak meg. Ezek többnyire nem nyelvi természetűek, vagy csak hosszas körülírással magyarázhatóak meg. A vizuális művészetek mellett nagyon sok szakma és tudományterület van, amely használja a rajzot mint közlésformát. A látvány megértéséhez az érzékszervi észlelésen túl felfogás és képzettársítás is szükséges. Ezirányú képességeinket fejleszti a rajztudás, így közelebb kerülhetünk a műalkotások befogadásához, alkotói, tervezői kreativitásunk magasabb szintre kerülhet, vizuális kultúránk gazdagabbá válhat.

A Művészeti anatómia és térábrázolás c. 1-4 tantárgy jelenleg az I. és II. éves hallgatóink számára kötelező, az első évben a csontrendszerrel, a második évben az izomrendszer működésével, összefüggéseivel ismerkednek meg. Ezekhez kapcsolódnak a térábrázolás órák, ahol különböző problémákkal: perspektívikus helyzetekkel, kompozíciós témákkal találkozhatnak.

E mellett fakultatív órák adnak alkalmat az intenzívebb elmélyülésre és a hiányok pótlására.

A második év végén a hallgatók szigorlaton adnak számot elméleti és gyakorlat tudásukról. Az órákat általában előadások vezetik be, a szűkebben vett szakmai témák mellett a szakterület művészettörténeti és kultúrtörténeti vonatkozásaival azonos hangsúllyal vetített képes vagy videóanyaggal kísért eszmefuttatásokra is sor kerül.

Az általában 4 órás gyakorlati munkához két rajzterem áll rendelkezésre, mindegyikben nagy méretű fali táblákkal, amelyek életnagyságú krétarajzok készítésére adnak lehetőséget. A beállításokhoz élő modelleket, illetve a tanszék szertári anyagát használjuk.

A *Művészeti geometria* c. tárgy célja műalkotások elemzése rajzi illetve geometriai szempontból, rajz elmélet geometriai szempontból, optikai illúziók elemzése, vetületek alapján rekonstrukció készítése, perspektívikus szerkesztések.

Szabadkézi rajz, alakrajz, festés c. tantárgy célja konkrét feladatokból kiindulva az önálló alkotói hozzáállás kialakítása, az emberi test arányrendszerének, szerkezetének megismerése és elemzése. Helyes arány és formaérzék kialakítása és fejlesztése. A bonyolult háromdimenziós látvány kétdimenziós síkon történő rögzítése, egyben az absztraháló képesség és a képalkotó fantázia fejlesztése.

Az analitikus jellegű rajzi gyakorlatok a komponálást és tervezői gondolkodásmód kialakulását segítik elő.

A tanszék képzéseinek keretében az emberi test tanulmányozása, a három dimenziós térbeli formák, struktúrák elemzése, összefüggéseinek feltárása és rögzítése folyik a rajzolás eszközével.

Digitális tárgyformák c.tantárgy, a tantárgy megismerteti a hallgatókat az anyagi és a digitális tárgyrepresentáció közti viszonytal. Hogyan lehet egy formát, organikus rendszert, tárgyat digitalizálni, a digitális térben azzal műveleteket végezni, a digitális térben tárgyrepresentációt alkotni, a digitális tárgyrepresentációt fizikai tárggyá alakítani? A tanszéken folyó analóg laborban végzett szabad rajzi gyakorlatok hogyan terjeszthető ki a digitális térbe.

Digitális Formaképzés Labor

A Digitális Formaképzés Labor a Művészeti Anatómia, Rajz- és Geometria Tanszéken működik, feladata a digitális és analóg formaalkotás oktatási-módszertani kereteinek vizsgálata és a különböző szakos tevékenységekben megjelenő digitális tartalmak összehangolása. Az analóg-manuális (a „megfigyelés után kézzel” végzett) formaalkotás mellett ma már egyre elterjedtebb a digitális modellezés és a procedurális/parametrikus/ generatív formaképzés. A számítógépes forma-támogatás és generálás eredményei mára megkerülhetetlenül beépültek a

tárgykultúrába és a művészeti képzés meghatározó részévé kezdenek válni. Az oktatásban a digitálist megelőzi az analóg, a látvány megfigyelésén alapuló formaképzés. Ez elemi szinten kondicionálja a hallgatókat a három dimenziós látvány két dimenziós síkba történő transzponálására (rajzi), illetve a három dimenziós manuális formaalkotásra (plasztikai). Az új kivitelezési technológiák (lásd például az additív eljárások, 3D nyomtatás) egyedisége és újfajta gazdaságossága a jövőben további fókusz helyez a digitális formaalkotásra.

A tanszéki gyűjtemény

A tanszék rendelkezik Tanszéki Gyűjteménnyel, amely tartalmaz emberi, állati preparátumokat, rajzoktatás módszertanát reprezentáló demonstrációs eszközöket, illetve gipsz gyűjteményt, továbbá épületmaketteket, amely az utóbbi években kiegészült kriminalisztikai preparátumokkal.

A gyűjteményt az elmúlt 40 év archív rajzi anyaga egészíti ki, amely folyamatosan bővül tanulmányi céllal.

A Tanszék személyi állománya

A Tanszék személyi állományát a képzési igényeknek megfelelő oktatók, kutatók és egyéb alkalmazottak alkotják. A Tanszék létszámát és személyi állományának összetételét a mindenkor egyetemi állománytáblázat határozza meg.

A Tanszék munkáját a doktori képzésben részt vevő hallgatók, óraadói szerződés keretében foglalkoztatott kurzusvezetők, valamint demonstrátorok segítik.

A tanszéki adminisztrációs feladatok ellátására a Tanszék adminisztrátort foglalkoztat.

A Tanszékvezető

A Tanszéket a tanszékvezető vezeti, aki az SzMR alapján munkairányítói és feladatmeghatározási joggal rendelkezik a Tanszék közalkalmazottjai tekintetében. A Tanszékvezető ellátja a Tanszék munkáját segítő óraadó oktató feladatainak irányítását.

A tanszékvezető megbízását pályázat útján nyeri el. A pályázati felhívás alapján beérkező pályázatok tekintetében a Tanszéki Értekezlet kialakítja álláspontját, melyről a Szenátust tájékoztatja.

A tanszékvezető általános feladatait és hatáskörét az SZMR 15. § (3) bekezdése szabályozza.

A Tanszékvezető helyettes

A Tanszéken tanszékvezető-helyettes nevezhető ki, aki megbízását nyilvános pályázat útján nyeri el. A beérkező pályázatokat a Tanszéki Értekezlet véleményezi.

A tanszékvezető-helyettes a tanszékvezetőt akadályoztatása esetén teljes jogkörben eljárva helyettesíti.

A tanszékvezető távollétében tett intézkedéseiről a tanszékvezetőt utólagosan tájékoztatja.

A Tanszéki Értekezlet

A Tanszék közalkalmazottjainak testületi fóruma a Tanszéki Értekezlet.

A Tanszéki Értekezletet a tanszékvezető vezeti. Szavazati jogú tagja a Tanszék valamennyi közalkalmazottja, tanácskozási jogú tagja a Hallgatói Önkormányzat által delegált 1 fő, valamint a demonstrátorok. A tanszékvezető szükség esetén más személyeket is meghívhat, akik tanácskozási joggal vesznek részt az ülésen.

A Tanszéki Értekezlet valamennyi szavazati jogú tagja egy szavazattal rendelkezik, s azt személyesen, az ülésen adhatja le.

A Tanszéki Értekezlet feladatai:

- javaslatot tesz a tanszék ügyrendjére;
- meghatározza a képzés- és kutatásfejlesztési programokat;
- dönt a tanszék által oktatott tantárgyak programjának kialakítása, a tananyag, a vizsgakövetelmények meghatározása ügyében;
- véleményezi a tanszék pénzügyi keretének felosztási elveit;
- dönt a hatáskörébe utalt kérdésekben;
- javaslatot tesz a tanszék humánpolitikai fejlesztési kérdéseiben;
- állást foglal a Tanszék külső kapcsolatainak alakítása tárgyában;
- véleményezi a tanszékvezetői pályázatokat;
- véleményezi a tanszékvezető-helyettesi pályázatokat;
- véleményezi a Tanszékre kiírt oktatói pályázatokat;
- véleményezi a Tanszék oktatói által indítani kívánt tárgyak tematikáját és tantárgyi programját;

A Tanszéken belül egyes feladatok, tevékenységek végrehajtására önálló státusszal nem rendelkező csoportokat hozhat létre (pl.: műhely, labor).

A Tanszéki Értekezletet a tanszékvezető hívja össze szemeszterenként legalább két alkalommal. A Tanszéki Értekezletet 8 napon belül össze kell hívni, ha a szavazati jogú tagok legalább egyharmada az indok megjelölésével azt a tanszékvezetőtől írásban kéri.

Az üléseket a napirend megjelölésével, az ülés napját megelőző 5 nappal, a tagoknak küldött meghívóval kell összehívni. A meghívó, a napirendek, az előterjesztések, illetve az értekezlet működésével kapcsolatos egyéb anyagok megküldéséről a tagok munkahelyi e-mail címére a tanszéki adminisztrátor gondoskodik.

Az ülés határozatképes, ha azon legalább a szavazati jogú tagok 50%-a +1 fő jelen van. Ha az ülés határozatképtelenség miatt nem tartható meg, akkor az újabb ülést legalább 3, legfeljebb 15 napon belül kell újra összehívni. Az ugyanazon napirenddel meghirdetett második ülés is a szavazati jogú tagok legalább 50%-a +1 fő jelenléte esetén határozatképes.

A Tanszéki Értekezlet döntéseit egyszerű szótöbbséggel, nyílt szavazással hozza. Bármely szavazati jogú tag kezdeményezésére a jelenlévők egyszerű szótöbbségével titkos szavazás rendelhető el. Személyügyekben titkos szavazást kell tartani.

Titkos szavazásra szavazócédulákon kerül sor, melyen a szavazati joggal rendelkező tagnak a döntését egyértelműen fel kell tüntetnie. Érvénytelen az a szavazat, amelyik semmilyen jelölést nem tartalmaz, vagy amelyből nem állapítható meg egyértelműen leadójának akarata.

A Tanszéki Értekezlet üléseiről jegyzőkönyvet kell készíteni. A jegyzőkönyv tartalmazza az ülésen kiadott feladatokat, azok határidejét és felelősét, valamint a meghozott döntéseket és az azokhoz tartozó szavazati arányokat. A jegyzőkönyvhöz mellékelni kell az ülésen felvett jelenléti ívet. A jegyzőkönyvet az elnök és a Tanszéki Értekezlet egy szavazati jogú tagja hitelesíti.

A Tanszék oktatói, kutatói

A Tanszék oktatói és kutatói:

- aktívan részt vesznek a Tanszék tudományos tevékenységében;
- javaslataikkal támogatják a Tanszék feladatainak ellátását;
- részt vesznek a Tanszékvezetői Értekezlet munkájában;
- javaslatokat dolgoznak ki tantárgyfelelősi feladatkörükbe tartozó tantárgyak tematikájának módosítására, fejlesztésére, új tárgyak indítására;
- elvégzik a szabályzatok alapján oktatói feladatként meghatározott oktatási adminisztrációs feladatokat;

A tanszéki adminisztrátor

A tanszéki adminisztrátor elsődleges feladata a Tanszék működésének támogatása, a szükséges oktatási adminisztrációs feladatok ellátása. Ennek keretében különösen:

- a Tanszék működéséhez szükséges irodaszerek és egyéb anyagok beszerzésének kezdeményezése;
- oktatási adminisztrációs feladatok ellátása;
- részvétel az órarendek megtervezésében;
- közreműködés az óraadói szerződések előkészítésében és teljesítésigazolásában;
- a Tanszék iratfelelősi feladatainak ellátása;
- tanszéki titkársági feladatok ellátása;
- kapcsolattartás az oktatókkal, hallgatókkal;
- az egyetemi szabályzatokban foglalt előírások betartásának figyelemmel kísérése;
- a Tanszéki Értekezlet megszervezése, dokumentálása;
- a tanszékvezető által kiadott egyéb feladatok végrehajtása.

Amennyiben a tanszéki adminisztrációs feladatokat ellátó adminisztrátor más Tanszéken is ellátja az adminisztrációs feladatokat, a tanszékvezető köteles a másik tanszékvezetővel egyeztetni a munkairányítási kérdésekről. Amennyiben a tanszékvezetők között felmerülő vita tárgyalás útján nem elrendezhető, az általános rektorhelyettes jogosult dönteni.

A helyettesítés rendje

A tanszékvezetőt távolléte, vagy akadályoztatása esetén a tanszékvezető-helyettes, ennek hiányában az általa írásban kijelölt oktató helyettesíti.

A Tanszék többi munkatársa tekintetében a kollégák helyettesítik egymást, azzal, hogy a távollévő dolgozó köteles az oktatás folyamatosságának, az ügyek folyamatos vitelének biztosítása érdekében a szükséges tájékoztatás megadásáról gondoskodni.

A tanszéki adminisztrátort a Tanszék valamely oktatója, vagy egy másik tanszék adminisztrátora helyettesítheti.

A működés zökkenőmentes biztosítása érdekében a szükséges helyettesítési rendet a munkaköri leírásnak kell tartalmaznia.

A kapcsolattartás rendje

A Tanszék által más szervezeti egységek felé a kapcsolattartás főszabályként a szervezeti hierarchia szerint történik. Adott munkacsoportokban, megbeszéléseken való részvétel esetén ettől el lehet térni, de a lényeges információkról a közvetlen vezetőt tájékoztatni kell.

A feladatellátás érdekében szükséges kapcsolattartás történhet személyesen, telefonon, vagy e-Mailben. A Tanszék dolgozói kötelesek ennek érdekében elektronikus postafiókjukat rendszeresen ellenőrizni.

Záró rendelkezések

Jelen tanszéki ügyrendet a Tanszéki Értekezlet a 2022. március 3-i ülésén elfogadta.

Az ügyrend a Szenátus döntését követő napon lép hatályba, ezzel egyidejűleg hatályát veszti a Tanszék korábbi ügyrendje.

Budapest, 2022.március 4.

Dr. habil. Albert Ádám DLA

Tanszékvezető